

BREXIT IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJSTVA IZ EVROPSKE UNIJE

Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske je 29. marca 2017 Evropski svet uradno obvestilo o odločitvi za izstop iz Evropske unije. Postopek izstopa podrobneje opredeljuje 50. člen Pogodbe o Evropski uniji. Ureditev prihodnjih odnosov med EU in Združenim kraljestvom pa je še v fazi pogajanj, zato na tem mestu objavljamo informacije o pravicah državljanov in tem, kako bo urejeno sodelovanje na področju gospodarskega sodelovanja in trgovine po brexitu.

Vlada Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske je 29. marca 2017 začela postopek o izstopu iz Evropske unije. Ta naj bi se glede na določila Lizbonske pogodbe zaključil do 29. marca 2019. A voditelji držav članic so na Evropskem svetu 23. marca 2019 rok najprej podaljšali do 12. aprila 2019, ga potem na izrednem srečanju 10. aprila podaljšali do 31. oktobra 2019, tretjo **preložitve brexita do 31. januarja 2020** pa potrdili 29. oktobra 2019. Združeno kraljestvo lahko EU zapusti tudi prej, če bo britanski parlament potrdil ločitveni dogovor.

Pogajanja o prihodnji ureditvi odnosov med EU in Združenim kraljestvom se bodo lahko začela po izstopu ne glede na scenarij odhoda.

Po datumu izstopa lahko stopi v veljavo Sporazum o izstopu Združenega Kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije, če ga potrdi tudi parlament Združenega kraljestva. S tem bi se začelo prehodno obdobje urejanja nadaljnjih odnosov, ki bi trajalo 21 mesecev. Prehodno obdobje bi bilo mogoče podaljšati za največ dve leti.

Če Sporazum o izstopu v Združenem kraljestvu ne bo potrjen in do dogovora o izstopu ne bi prišlo, 21-mesečno prehodno obdobje ne bo nastopilo. V tem primeru bo 31. januarja 2020 za Združeno kraljestvo prenehal veljati pravni red EU. Ta scenarij izstopa Združenega kraljestva iz EU imenujemo tudi trdi brexit.

Ne glede na scenarij izstopa, bo imel odhod Združenega kraljestva iz EU posledice na praktično vseh področjih sodelovanja. Posledice bomo občutili tako posamezniki (državljeni) kot gospodarski subjekti (pretok blaga, storitev, kapitala, delovne sile, pravice državljanov, vizna politika, logistika, carinski in drugi postopki, osebni podatki itd.) in politika.

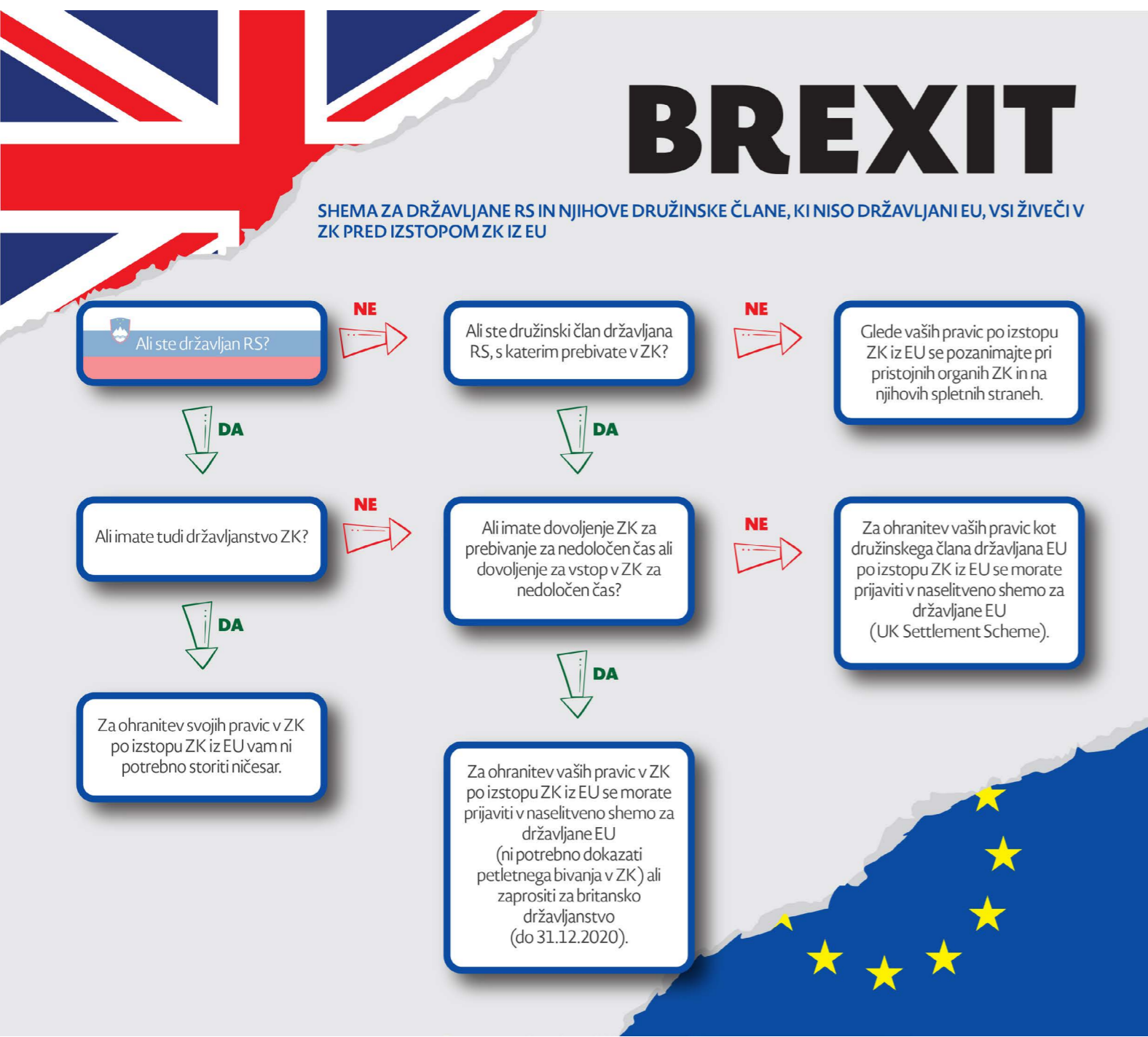
PRAVICE DRŽAVLJANOV RS V ZDRUŽENEM KRALJESTVU

Združeno kraljestvo bo iz EU izstopilo 31. 1. 2020. V nadaljevanju sledijo pomembne informacije v zvezi z izstopom ZK iz EU.

1. Pravice državljanov Republike Slovenije, živečih v EU, in njihovih družinskih članov

EU in ZK sta dosegla načelni dogovor o zaščiti pravic državljanov EU v Britaniji in britanskih državljanov v EU po brexitu. Skladno s tem je ZK uveljavilo sistem posebne naselitvene sheme (Settlement Scheme) za državljane EU, EGS in Švice ter njihove družinske člane. V nadaljevanju je podrobneje opisan sistem:

Za koga velja?

V zgoraj navedenih primerih se lahko državljani RS in njihovi družinski člani, ki niso državljani EU, živeči v ZK pred njegovim izstopom iz EU, prijavijo v naselitveno shemo za državljane EU in zaprosijo za pridobitev statusa, ki jim omogoča ohranitev njihovih pravic v ZK. V kolikor so družinski člani državljani EU, se lahko samostojno prijavijo v shemo, v kolikor je to potrebno za državo njihovega državljanstva.

Možnosti pridobitve statusov in njihovi učinki

1. Državljan RS, ki je živel v ZK pred njegovim izstopom iz EU **pet let** (možne so prekinitve do največ 6 mesecev v vsakem koledarskem letu) bo pridobil **naselitveni status (Settled Status)**:

- v ZK bo lahko prebival tudi v bodoče za nedoločen čas,
- ohranil bo vse pravice v ZK (do dela, do storitev NHS, do študija in drugega izobraževanja, do javnih sredstev in do potovanja v druge države in nazaj v ZK),
- otroci, ki se mu bodo rodili v ZK po vložitvi vloge za pridobitev statusa, bodo lahko postali ZK državljani,
- status **bo izgubil**, v kolikor bo živel **več kot pet let izven ZK po pridobitvi statusa**.

2. Državljan RS, ki je živel v ZK pred njegovim izstopom iz EU **manj kot pet let** bo pridobil **prednaselitveni status (Presettled Status)**:

- v ZK bo lahko prebival po pridobitvi statusa še največ pet let,
- v tem času bo ohranil vse pravice v ZK (do dela, do storitev NHS, do študija in drugega izobraževanja, do javnih sredstev in do potovanja v druge države in nazaj v ZK),
- otroci, ki se mu bodo rodili v ZK po vložitvi vloge za pridobitev statusa, bodo lahko pridobili prednaselitveni status,
- status **bo izgubil**, v kolikor bo živel **več kot dve leti izven ZK po pridobitvi statusa**.

Pomembno: v trenutku, ko bo tak državljan v ZK izpolnil pogoje za pridobitev urejenega statusa, **bo lahko zaprosil za pridobitev naselitvenega statusa**.

3. Družinski član državljana RS, ki ni državljan EU: v kolikor je bila **odobrena vloga državljana RS**, bo ohranil svoje pravice, ki jih ima do sedaj.

Postopek vložitve vloge

Vložitev vloge je trenutno mogoča preko aplikacije za telefone z operacijskim sistemom android preko [spletne strani](#).

Potrebujete:

- veljaven potni list ali biometrično dovoljenje za prebivanje (Biometrics residence permit),
- dokazilo o neprekinjenem prebivanju in
- **za družinske člane državljanov RS:** dokazilo o razmerju z državljanom RS.

Rok za vložitev vloge v primeru izstopa ZK iz EU brez dogovora: 31.12.2020

2. Osebni dokumenti za vstop v ZK v primeru izstopa brez dogovora

Po podatkih britanskega notranjega ministrstva v primeru izstopa ZK iz EU brez dogovora kratkoročno ne bo prišlo do sprememb glede osebnih dokumentov. Državljan EU bodo za potovanje v ZK še naprej lahko uporabljali potni list, medtem ko se predvideva **ukinitve uporabe osebnih izkaznic na mejnih kontrolah in za dokazovanje statusa s strani državljanov EU v letu 2020**. Predvidoma pa se to ne bo zgodilo nemudoma v začetku leta.

3. Položaj državljanov Republike Slovenije, ki bodo prišli v ZK po izstopu brez dogovora in bodo želeli v njem prebivati

ZK vlada je objavila nov sistem za EU državljane, ki bodo prišli v ZK po brexitu brez dogovora in bodo želeli v ZK prebivati. V kolikor bodo EU državljani želeli prebivati v ZK po 31. 12. 2020 in bodo v ZK prišli po izstopu ZK iz EU, bodo morali vložiti prošnjo za digitalno dovoljenje za EU državljane za 36-mesečno začasno prebivanje (European Temporary Leave to Remain visa/Euro TLR). Sicer bodo državljani brez tega dovoljenja, ki bodo prebivali po 31. 12. 2020, predmet postopkov za izgon iz države. Slednji postopek bo uporabljen tudi za osebe, ki ne bodo pravočasno uredile svojega statusa znotraj naselitvene sheme ZK za državljane EU (EU Settlement Scheme).

Kljub izdanemu Euro TLR državljani EU ne bodo samodejno prejeli tudi dovoljenja za stalno prebivanje. Za to bodo morali zaprositi znotraj 36-mesečnega obdobja po izdanemu Euro TLR, pri čemer bo nov sistem za pridobitev dovoljenja za prebivanje za državljane EU stopil v veljavo leta 2021. Čas, ki ga bo oseba preživela v ZK od pridobitve statusa Euro TLR do vložitve vloge po novem sistemu, bo vštet v pogoj za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje (običajno je to 5 let neprekinjenega bivanja), možno pa je sklepati, da bo obdobje preživetvo v ZK pred izdanim Euro TLR izglajeno.

Sistem za pridobitev Euro TLR bo osnovan na trenutnem sistemu EU naselitvene sheme, kar pomeni, da bo status mogoče urediti na enake načine, kot je to mogoče urediti v sistemu naselitvene sheme. Postopek bo še enostavnejši, saj za pridobitev Euro TLR ni pogoja predhodnega bivanja v ZK in tega tako ne bo potrebno dokazovati.

4. Dostop do zdravstvenega zavarovanja

V primeru **urejenega izstopa** ZK iz EU, bodo slovenske zavarovane osebe v ZK ohranile dostop do zdravstvenega zavarovanja kot je to določeno v EU uredbah o koordinaciji sistemov socialnega varstva do konca prehodnega obdobja (31.12.2020).

V primeru, da pride do **nedogovorjenega izstopa**, prenehajo veljati vse navedene listine v odnosu med ZK in Slovenijo. Za slovenske zavarovance to pomeni, da listin ne bodo mogli uporabljati v ZK, ker bodo preklicane. Z evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja ne bo možno uveljavljati zdravstvenih storitev.

Kontaktna oseba ministrstva za zdravje za podatke s področja dostopa do zdravstvenega zavarovanja po brexitu: Metka Logar
01 478 60 66
metka.logar@gov.si
Kontaktna oseba ZZSZ za podatke s področja dostopa do zdravstvenega zavarovanja po brexitu: Eva Godina
eva.godina@zzsz.si

GOSPODARSKO SODELOVANJE IN TRGOVINA

Z izstopom (tako dogovorjenim kot brez dogovora) bodo podjetja iz Slovenije, ki poslujejo z Združenim kraljestvom, občutila določene spremembe. V primeru izstopa brez dogovora bi nastopila pravila Svetovne trgovinske organizacije (WTO) za carinske tarife in kvote na dobrine, ki se bodisi uvažajo iz Združenega kraljestva v EU ali obratno.

Če dogovora o izstopu ne bo, bo Združeno kraljestvo z vidika EU postalo tretja država brez preferencialnega sporazuma (državljan in poslovni subjekti Združenega kraljestva bodo postali subjekti tretje države). Za blago po poreklu iz Združenega kraljestva se bodo uporabljala pravila WTO in carinske stopnje MFN ('most favoured nation'); enako bo veljalo za blago po poreklu iz EU pri uvozu v Združeno kraljestvo. **Pravo EU bo v Združenem kraljestvu prenehalo veljati.** Če ne bodo pravočasno sprejeti nujni zakonodajni predlogi in dvostranski dogovori, **bodo prenehala veljati vsa dovoljenja, certifikati, tudi vzajemno priznavanje poklicnih kvalifikacij, izdanih potrdil ipd.** Nastale bodo težave zaradi uvedbe kontrol na meji (carinske kontrole, fitosanitarne kontrole, pravice potrošnikov, podaljšanje postopkov, težave v logistiki).

Z namenom, da zagotovimo predvidljivo poslovno okolje v nadaljevanju podajamo informacije o specifičnih in najpogostejših vprašanjih s področja notranjega trga in skupne trgovinske politike v povezavi z brexit.

1. Elektronsko poslovanje

Na področju [opravljanja storitev informacijske družbe](#) bodo prenehale veljati zlasti določbe Direktive 2000/31/ES o elektronskem poslovanju in Uredbe 2015/2120 o odprtem internetu. To pomeni, da se ponudniki storitev informacijske družbe s sedežem v Združenem kraljestvu, ki zagotavljajo storitve v EU, po izstopu ne bodo mogli več zanašati na načelo države izvora in pravilo o prepovedi mehanizmov predhodne odobritve. Posledično bo za ta podjetja pristojna vsaka posamezna država članica EU27, ki bo uporabljala svoje nacionalne predpise.

Z Uredbo o odprtem internetu so določena skupna pravila za enako in nediskriminatorno obravnavo prometa pri opravljanju storitev dostopa do interneta ter s tem povezanih pravic končnih uporabnikov. Ta pravila bodo še naprej urejala opravljanje storitev dostopa do interneta v EU27, ne glede na to, kje ima ponudnik storitev informacijske družbe sedež.

2. Geografsko blokiranje

Ob izstopu brez sporazuma se za Združeno kraljestvo ne bo uporabljala Uredba (EU) 2018/3024 o naslovitvi [neupravičenega geografskega blokiranja](#) in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu.

Za fizične osebe s prebivališčem v Združenem kraljestvu (ki nimajo državljanstva države članice EU27) ali podjetja s sedežem v Združenem kraljestvu (stranke) to pomeni, da od datuma izstopa brez sporazuma ne bodo upravičeni do koristi iz naslova Uredbe (EU) 2018/302:

- trgovec jih bo lahko blokiral, omejil ali preusmeril na posebne različice svoje spletne strani, ki bi se lahko razlikovale od različic, do katerih so stranke sprva želele imeti dostop,
- stranke ne bodo imele jamstva, da bodo lahko v EU „kupovali kot lokalno prebivalstvo“,

- vključno z izkoriščanjem enakih cen in pogojev v zvezi z dobavo blaga in storitev kot domačini (tj. stranke v matični državi članici trgovca),
- stranke, ki uporabljajo plačilna sredstva iz Združenega kraljestva, ne bodo zaščitene pred uporabo različnih pogojev za plačilno transakcijo s strani trgovcev, kot jih ponujajo strankam v EU, ali če jim bo onemogočen nakup.

Od datuma izstopa dalje bodo trgovci, ki imajo sedež v Združenem kraljestvu in ponujajo svoje blago ali storitve strankam v EU, še naprej morali spoštovati pravila, ki jih v zvezi s temi dejavnostmi določa Uredba (EU) 2018/302.

3. Avtorske pravice

Na področju [avtorske pravice](#) se za Združeno kraljestvo ne bodo več uporabljala pravila EU. Odnose med EU in Združenim kraljestvom bodo urejale glavne mednarodne (večstranske) pogodbe o avtorski pravici. V skladu z obveznostmi, ki izhajajo iz teh sporazumov, bo mednarodni okvir od datuma izstopa brez sporazuma urejal:

- varstvo avtorske in sorodnih pravic,
- trajanje varstva avtorske in določenih sorodnih pravic,
- obveznosti v zvezi s tehnološkimi zaščitnimi ukrepi in informacijami o upravljanju pravic,
- podatkovne zbirke,
- računalniške programe,
- topografije polprevodnikov,
- izvrševanje avtorske pravice, vključno z mejnimi ukrepi.

Mednarodni sporazumi ne zagotavljajo enake vrste ali ravni varstva kot jih določa današnji pravni red EU na področju avtorske pravice. Zato bo izstop Združenega kraljestva na področju avtorske in sorodnih pravic imel zlasti posledice za **radiodifuzne hiše** (Direktiva 93/83/EGS o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo), **kolektivno upravljanje pravic** (spletne pravice za glasbena dela (člen 30 Direktive 2014/26/EU o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu)), **osirotela dela** (Direktiva 2012/28/EU o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del), **dostop do objavljenih del za slepe in slabovidne osebe ter druge osebe z zmanjšano zmožnostjo branja** (Direktiva (EU) 2017/1564 o določenih dovoljenih uporabah določenih del in drugih predmetov urejanja, zaščiteneh z avtorsko pravico in sorodnimi pravicami, za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja), **prenosljivost spletnih vsebin** (Uredba (EU) 2017/1128 o čezmejni prenosljivosti storitev spletnih vsebin na notranjem trgu) in **pravico sui generis v zvezi z bazami podatkov** (člen 7 Direktive 96/9/ES o pravnem varstvu baz podatkov).

4. Homologacija motornih vozil

Direktiva 2007/46/ES5 o vzpostavitvi okvira za odobritev [motornih in priklopnih vozil](#) ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, se od datuma izstopa brez dogovora ne bo več uporabljala za Združeno kraljestvo. Nastopile bodo posledice za **identifikacijo gospodarskih subjektov**. V skladu s členom 5(3) Direktive 2007/46/

ES morajo proizvajalci s sedežem zunaj Unije imenovati predstavnika s sedežem v Uniji, ki jih bo zastopal pri homologacijskih organih držav članic. Za predstavnike proizvajalcev s sedežem v Združenem kraljestvu se od datuma izstopa ne bo štelo, da imajo sedež v Uniji za namene člena 5(3). Zato proizvajalcem s sedežem zunaj Unije svetujemo, naj sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da bodo imeli njihovi imenovani predstavniki od datuma izstopa sedež v EU27.

Posledice bodo nastale tudi za **homologacije in homologacijske organe**. Homologacijski organ Združenega kraljestva od datuma izstopa brez dogovora ne bo več homologacijski organ EU v skladu z Direktivo 2007/46/ES. Zato proizvajalec ne bo več mogel dati motornih vozil s certifikatom o skladnosti, ki se nanaša na homologacijo, ki jo je podelil homologacijski organ Združenega kraljestva. Poleg tega homologacijski organ Združenega kraljestva ne bo več mogel izdajati popravkov ali razširitev takšnih homologacij na podlagi člena 14 Direktive 2007/46/ES. Kar zadeva homologacije, ki jih je organ Združenega kraljestva odobril pred datumom izstopa, Komisija razmišlja o potrebnih in ustreznih ukrepih, da se zagotovi in olajša nadaljnja skladnost s pravom EU.

5. Homologacija nekaterih vozil in motorjev

Uredbe (EU) št. 167/2013 o odobritvi in tržnem [nadzoru kmetijskih in gozdarskih vozil](#), 168/2013 o odobritvi in tržnem nadzoru dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov ter 2016/1628 o zahtevah v zvezi z mejnimi vrednostmi emisij plinastih in trdnih onesnaževal in homologacijo za motorje z notranjim izgorevanjem za necestno mobilno mehanizacijo se od datuma izstopa brez dogovora ne bodo več uporabljale za Združeno kraljestvo.

To pomeni, da nastopijo posledice za **identifikacijo gospodarskih subjektov**. Za zastopnike proizvajalcev s sedežem v Združenem kraljestvu se od datuma izstopa ne bo štelo, da imajo sedež v Uniji. Vozila, ki spadajo v področje uporabe zgoraj omenjenih uredb, se lahko dajo na trg, registrirajo, prodajo ali začnejo uporabljati samo, če jim je priložen veljaven **certifikat o skladnosti**, ki ga izda proizvajalec in ki potrjuje, da je bilo vozilo izdelano v skladu s homologacijo EU, ki jo podeli organ države članice. Zaradi izstopa brez dogovora homologacijski organ Združenega kraljestva od tega datuma ne bo več homologacijski organ EU v skladu s uredbami. Homologacijski organ Združenega kraljestva ne bo več mogel opravljati nobenih funkcij in dejavnosti homologacijskega organa za namene uredb glede homologacij, ki jih je podelil pred datumom izstopa. Poleg tega homologacijski organ Združenega kraljestva ne bo več mogel izdajati popravkov ali razširitev takšnih homologacij. Kar zadeva homologacije, ki jih je organ Združenega kraljestva odobril pred datumom izstopa, Komisija razmišlja o potrebnih in ustreznih ukrepih, da se zagotovi in olajša nadaljnja skladnost s pravom EU.

6. Blagovne znamke in modeli

Od izstopa brez dogovora se za Združeno kraljestvo ne bodo več uporabljala pravila EU na področju [blagovnih znamk in modelov](#) Skupnosti.

Zato bodo blagovne znamke EU in registrirani modeli Skupnosti, registrirani v skladu s pravom Unije (Uredba (EU) 2017/1001 o blagovni znamki Evropske unije in Uredba (ES) št. 6/2002 o modelih Skupnosti), ter neregistrirani modeli Skupnosti, ki so bili na voljo javnosti na način, določen v zakonodaji Unije (Uredba (ES) št. 6/2002), pred datumom izstopa, še naprej veljavni

v državah članicah EU27, ne bodo pa več veljavni v Združenem kraljestvu. Vsaka prijava blagovne znamke EU ali registriranega modela Skupnosti, ki ni bila rešena do datuma izstopa, po tem datumu ne bo več zajemala Združenega kraljestva. Vsaka pravica, ki jo bo Urad EU za intelektualno lastnino dodelil na datum izstopa ali po njem, bo zajemala samo države članice EU27. Vse obstoječe zahteve po prednosti starejše blagovne znamke pri blagovnih znamkah EU, ki temeljijo na nacionalnih pravicah na področju blagovne znamke v Združenem kraljestvu, bodo z datumom izstopa nehale veljati v EU.

7. Blago

Po izstopu brez dogovora se predpisi EU na področju [industrijskih proizvodov](#), ki so namenjeni potrošnikom ali poklicnim uporabnikom, za Združeno kraljestvo ne bodo več uporabljali. To bo imelo za proizvode, dane na trg EU27 po datumu izstopa, posledice za **identifikacijo gospodarskih subjektov**. Od datuma izstopa proizvajalec ali uvoznik ter pooblaščen zastopniki ali odgovorne osebe s sedežem v Združenem kraljestvu ne bodo več obravnavane kot gospodarski subjekt s sedežem v Uniji.

Posledice bodo nastale tudi za **postopke ugotavljanja skladnosti in priglašene organe**. Pri nekaterih vrstah proizvodov zakonodaja Unije zahteva, da v postopku ugotavljanja skladnosti sodeluje usposobljena tretja oseba, imenovana priglašeni organ. Ta mora imeti sedež v državi članici in biti imenovan za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti, določenih v ustreznem aktu zakonodaje Unije o proizvodih, s strani priglasitvenega organa države članice. Priglašeni organi Združenega kraljestva bodo po izstopu izgubili status priglašenih organov EU in bodo izbrisani iz informacijskega sistema Komisije o priglašenih organih (podatkovne zbirke NANDO).

Gospodarskim subjektom svetujemo, da sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi bodo zagotovili, da bodo po datumu izstopa v primerih, ko postopki ugotavljanja skladnosti, ki se uporabljajo, zahtevajo sodelovanje priglašenega organa, imeli certifikate, ki jih bo izdal priglašeni organ EU27, s katerimi bodo dokazali skladnost proizvodov, ki jih bodo dali na trg.

Če imajo gospodarski subjekti certifikate, ki jih je pred datumom izstopa izdal priglašeni organ Združenega kraljestva, in nameravajo zadevni proizvod dati na trg EU27 tudi po datumu izstopa, jim svetujemo, da bodisi zaprosijo za nov certifikat, ki ga bo izdal priglašeni organ EU27, bodisi uredijo prenos dokumentacije in pripadajočega certifikata s priglašenega organa Združenega kraljestva na priglašeni organ EU27, ki bo nato prevzel odgovornost za ta certifikat. Ta odgovornost je odvisna od posameznega postopka ugotavljanja skladnosti, ki ga za zadevni proizvod zahteva veljavna zakonodaja o proizvodih iz [Priloge](#).

8. Veterina, varna hrana in varstvo rastlin

Izstop Združenega kraljestva iz EU brez dogovora bo imel naslednje pravne posledice:

- sorte, ki jih je v Skupne kataloge sort vključilo samo Združeno kraljestvo, bodo izbrisane
- sorte, ki imajo vzdrževalca s sedežem v Združenem kraljestvu, bodo izbrisane.

Spremembe bodo nastopile tudi na [področju trženja semen in drugega rastlinskega razmnoževalnega materiala](#).

Kontaktna oseba za področje veterine, varne hrane in varstva rastlin po brexitu:

Urška Galjot

01 300 13 16

urska.galjot@gov.si

9. Pravo družb

Posledice izstopa brez dogovora na področju [prava družb](#) EU bodo za **podjetja, ustanovljena v Združenem kraljestvu**, ki bodo družbe iz tretje države in zato ne bodo samodejno priznana po členu 54 Pogodbe o delovanju Evropske unije v državah članicah. Države članice ne bodo dolžne priznati pravne osebnosti in omejene odgovornosti družb, ki so ustanovljene v Združenem kraljestvu, vendar imajo glavno upravo ali glavni kraj poslovanja v EU27. Podjetja, ustanovljena v Združenem kraljestvu, se lahko priznajo v skladu z nacionalno zakonodajo vsake države članice ali mednarodnimi pogodbami. Zato take družbe, odvisno od veljavnih nacionalnih ali mednarodnih pravil, morda nimajo pravnega statusa v EU in so lahko delničarji osebno odgovorni za dolgove družbe.

Tudi podružnice podjetij, ustanovljenih v Združenem kraljestvu, bodo v državah članicah EU27 podružnice družb iz tretje države in zanje se bodo uporabljala pravila, ki veljajo za podružnice družb iz tretjih držav.

Pravo EU o **razkritju, ustanavljanju, ohranjanju kapitala in spremembah ter čezmejnih združitvah** se ne bo več uporabljalo za Združeno kraljestvo. Posledično se bodo morali delničarji, vključno z zaposlenimi, upniki in vlagatelji, ki poslujejo z družbami Združenega kraljestva, za ustrezne zaščitne ukrepe zanašati na nacionalna pravila Združenega kraljestva. Pravila EU o obveznem razkritju nekaterih informacij o podjetju v poslovnih registrih se ne bodo več uporabljala.

Zakonodaja EU o dostopu, tudi čezmejnem, do informacij o podjetjih, ki so na voljo v poslovnih registrih EU, se za Združeno kraljestvo ne bo več uporabljala in pravna oblika evropska družba (SE) v Združenem kraljestvu ne bo več na voljo.

10. Protimonopolna pravila EU

Čeprav bo Združeno kraljestvo po izstopu iz EU postalo tretja država, to ne bo imelo vpliva na uporabnost protimonopolnih pravil EU za družbe v Združenem kraljestvu.

Kot vsaka druga družba, registrirana ali s sedežem v tretji državi, bo družba Združenega kraljestva podvržena protimonopolnim pravilom EU, če se njeno protikonkurenčno ravnanje izvaja ali učinkuje v EU.

11. Nadzor nad koncentracijami

Evropski sistem nadzora združevanja se uporablja ne glede na državljanstvo ali državo ustanovitve ali sedež družbe. Zato dejstvo, da bo Združeno kraljestvo po izstopu iz EU postalo tretja država, ne bo vplivalo na uporabo Uredbe ES o združitvah pri družbah Združenega kraljestva, ko bodo izpolnjena merila pristojnosti iz te uredbe. [Vse odločbe Komisije v okviru Uredbe ES o združitvah ostanejo veljavne po izstopu Združenega kraljestva.](#)

12. Ocene in podatki

Ocene makroekonomskih posledic izstopa Združenega kraljestva iz EU so del [Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj UMAR](#). Podatke o povezanosti Slovenije in Združenega kraljestva z vidika blagovne menjave je zbral [Statistični urad RS](#).

MOREBITNE ZUNANJEPOLITIČNE POSLEDICE

Slovenska vlada je po referendumu junija 2016 izrazila obžalovanje nad odločitvijo prebivalcev Združenega kraljestva, da zapustijo EU. Suverena odločitev, sprejeta na referendumu, bo imela določene posledice tudi pri mednarodnih aktivnostih tako Slovenije kot celotne EU.

Kakšno bo nadaljnje sodelovanje med Združenim kraljestvom in državami članicami EU na področju zunanje politike, bo natančno jasno šele, ko bo sprejet oz. oblikovan dogovor o prihodnjem sodelovanju med Združenim kraljestvom in EU (deklaracija o prihodnjih odnosih, ki je del Sporazuma o izstopu, pa v primeru njegove ne-ratifikacije ne bo več merodajna). Združeno kraljestvo in EU sta izrazila interes, da bi bilo tudi sodelovanje na področju zunanjih zadev tesno, čeprav Združeno kraljestvo ne bo več država članica EU.

Ne glede na razplet dogodkov bodo v prihodnje med Združenim kraljestvom in EU potrebni konstruktivni pogovori o bodočem sodelovanju. Močno bo treba okrepiti bilateralno sodelovanje, da bomo lahko ohranili dobro sodelovanje na vseh področjih.

Ob tem velja, da Združeno kraljestvo ostaja pomemben zaveznik v zvezi NATO. Vse oblike sodelovanja bomo tudi v prihodnje nadaljevali v okviru multilateralnih organizacij.

UREJANJE PRAVIC DRŽAVLJANOV ZDRUŽENEGA KRALJESTVA V SLOVENIJI

Vlada Republike Slovenije želi vsem državljanom Združenega kraljestva, ki so si v Sloveniji ustvarili svoj dom, sporočiti, da so v Sloveniji vedno dobrodošli in bo tako ostalo tudi potem, ko Združeno kraljestvo zapusti EU. Vlada Republike Slovenije je zavezana k recipročnemu zagotavljanju pravic državljanov Združenega kraljestva v Sloveniji, kot tudi Združeno kraljestvo zagotavlja državljanom EU. Kljub temu, da bo prihodnje odnose med EU in Združenim kraljestvom potrebno še definirati v Sloveniji poudarjamo, da to ni vzrok za skrbi in želimo, da državljani Združenega kraljestva ostanejo cenjeni člani naše družbe.

V primeru dogovorjenega izstopa težav z nadaljnjim zagotavljanjem pravic ne bo, saj bo Slovenija izvrševala Izstopni sporazum, kar pomeni, da bodo življenja in pravice državljanov Združenega kraljestva v Sloveniji ostale enake kot do sedaj, čeprav ne več kot za državljane EU.

Tudi v primeru, da dogovor med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom ne bi bil sklenjen, ostajajo državljani Evropske unije v Združenem kraljestvu kot tudi državljani Združenega kraljestva, ki živijo v državah članicah, na prvem mestu. Države članice EU27 bodo tudi v primeru trdega brexita zavzele velikodušen pristop do pravic državljanov Združenega kraljestva v EU pod pogojem, da bo Združeno kraljestvo zavzelo vzajemni pristop.

Da bi zaščitila nabor pravic, ki so jih državljani Združenega kraljestva do sedaj uživali v Republiki Sloveniji, je Slovenija to področje pravno uredila s sprejemom **Zakona o ureditvi določenih vprašanj v primeru izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije brez sporazuma o izstopu**. Izvajanje določil tega zakona zagotavlja državljanom Združenega kraljestva, ki so pred izstopom v Sloveniji pridobili pravico prebivanja, da lahko še naprej uživajo že pridobljene pravice.

Zakon ureja izvajanje pravic **do konca leta 2020**. Po tem obdobju bo večina področij, predvsem zadev, ki izhajajo iz sistema koordinacije socialne varnosti, predvidoma urejena na nivoju EU.

1. Urejanje statusa

- Državljan Združenega kraljestva in njihovi družinski člani, ki bodo **na dan izstopa imeli veljavno potrdilo o prijavi (stalnega) prebivanja za državljana EU oziroma dovoljenje za (stalno) prebivanje za družinskega člana državljan EU**, bodo morali slednjega v enem letu od izstopa oziroma pred potekom veljavnosti potrdila oziroma dovoljenja, če je ta krajša od enega leta, zamenjati za biometrično dovoljenje za začasno oziroma stalno prebivanje. Dovoljenje za začasno prebivanje se bo v tem primeru izdalo za čas do poteka veljavnosti (prejšnjega) potrdila o prijavi prebivanja za državljana EU oziroma dovoljenja za prebivanje za družinskega člana državljan EU.
- **Prošnje državljanov Združenega kraljestva in njihovih družinskih članov za izdajo potrdila o prijavi (stalnega) prebivanja za državljana EU oziroma dovoljenja za (stalno) prebivanje za družinskega člana državljan EU ki bodo vložene pred izstopom in o katerih do izstopa ne bo odločeno**, bodo po izstopu še naprej obravnavane pod pogoji, ki veljajo za izdajo potrdila oziroma dovoljenja, za katerega je bila vložena prošnja. Če bodo izpolnjeni pogoji za izdajo tega potrdila oziroma dovoljenja, bo državljanu Združenega kraljestva oziroma njegovemu družinskemu članu izdano biometrično dovoljenje za začasno oziroma stalno prebivanje. Dovoljenje za začasno prebivanje se bo v tem primeru izdalo z veljavnostjo enega leta oziroma za čas nameravanega prebivanja v Republiki Sloveniji, če je ta krajši od enega leta oziroma pri družinskih članih državljanov Združenega kraljestva z enako veljavnostjo, kot je izdano dovoljenje za začasno prebivanje državljanu Združenega kraljestva.
- **Državljan Združenega kraljestva in njihovi družinski člani, ki bodo na dan izstopa prebivali na območju Republike Slovenije brez prijave prebivanja oziroma dovoljenja za prebivanje znotraj časovnega okvira dovoljenega 90-dnevnega prebivanja od dneva vstopa v državo**, kot ga ureja Zakon o tujcih in bodo želeli na območju Republike Slovenije prebivati dlje kot 90 dni, bodo morali pri pristojni upravni enoti, pred potekom 90-dnevnega dovoljenega prebivanja vložiti prošnjo za izdajo potrdila o prijavi prebivanja za državljana EU oziroma dovoljenja za prebivanje za družinskega člana državljan EU. Biometrično dovoljenje za začasno prebivanje se bo v tem primeru izdalo z veljavnostjo enega leta oziroma za čas nameravanega prebivanja v Republiki Sloveniji, če je ta krajši od enega leta oziroma pri družinskih članih državljanov Združenega kraljestva z enako veljavnostjo, kot je izdano biometrično dovoljenje za začasno prebivanje državljanu Združenega kraljestva.

Za vse ostale državljane Združenega kraljestva in njihove družinske člane, po izstopu, glede vstopa, zapustitve in bivanja v Republiki Sloveniji veljajo določbe Zakona o tujcih, ki veljajo za tujce, državljane držav, ki niso članice Evropskega gospodarskega prostora.

Dodatne informacije s področja urejanje statusa po brexitu
Direktorat za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo
Ministrstvo za notranje zadeve
Litostrojska cesta 54
1501 Ljubljana
01 428 44 65
dunzmn.mnz@gov.si

2. Urejanje pravic iz socialnega zavarovanja in pravice do dela

Namen zakona je po izstopu Združenega kraljestva iz EU, v kolikor ne pride do dogovora na ravni EU, ohraniti pravice državljanov iz naslova socialnega zavarovanja, ki so na ravni EU urejene s pravili koordinacije sistemov socialne varnosti, dostopa do trga dela, čezmejnega izvajanja storitev, priznavanja poklicnih kvalifikacij in pravice do družinskih prejemkov in štipendij v obdobju **do 31. decembra 2020**.

- Na področju **obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zavarovanja za primer brezposelnosti in zavarovanja za starševsko varstvo** se z dnem izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije do 31.12.2020 tako še naprej uporabljajo pravila koordinacije sistemov socialne varnosti, vsebovana v Uredbi (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbi ES št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe ES št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti. V veljavi ostajajo temeljna načela koordinacije, osebna veljavnost, postopki uveljavljanja pravic kot tudi pristojni organi in nosilci. Namen zakona je obstoječo ureditev na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, ki je trenutno v veljavi na ravni EU, podaljšati do konca leta 2020.
- Za navedena področja se pravice priznavajo tudi po izstopu Združenega kraljestva iz EU do 31.12.2020, pri čemer je mogoče **uveljavljanje pravic tudi kadarkoli po 31. 12. 2020**, kar je še posebej pomembno za seštevanje pokojninske dobe za pridobitev pravice do pokojnine.
- Zakon tudi predvideva možnost, da posameznik sam s strani pristojnih nosilcev ZK pridobi potrebna potrdila, v kolikor z njihove strani ne bi bilo ustreznega upravnega sodelovanja.
- Zakon za državljane ZK glede uveljavljanja posameznih pravic s področja koordinacije sistemov socialne varnosti predvideva vzajemnost. Posamezne pravice bodo tako ZK državljanom priznane, če bo s strani ZK zagotovljena vzajemnost.
- **Opredeljujemo prehodno obdobje za dostop do našega trga dela** do 31. 12. 2020 oziroma do izteka veljavnega dovoljenja za delo. Osebe, ki se v RS zaposlujejo iz ZK, so bili doslej zlasti določeni strokovnjaki in želimo, da imajo naša podjetja in drugi subjekti še naprej možnost zaposlovanja teh oseb. Hkrati pa zaradi te določbe ne pričakujemo prihod drugačne strukture delovne sile.
- Državljanom ZK in njihovim družinskim članom pri nas do 31. 12. 2020 še nadalje **omogočamo družinske prejemke in štipendije**.
- Za **postopke priznavanja poklicnih kvalifikacij**, ki že potekajo, z zakonom omogočamo njihovo dokončanje. Gre za primere, ko je nekdo vložil vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije, vendar ta postopek pred izstopom ZK še ne bo končan.

Kontaktna oseba za področje pravic iz socialnega zavarovanja in pravice do dela po brexitu: Mojca Faganel
01 369 79 12
mojca.faganel@gov.si

3. Dostop do zdravstvenega zavarovanja

V primeru **urejenega izstopa** ZK iz EU, bodo zavarovane osebe ZK v Sloveniji ohranile dostop do zdravstvenega zavarovanja kot je to določeno v EU uredbah o koordinaciji sistemov socialnega varstva do konca prehodnega obdobja (31.12.2020).

V primeru, da pride do **nedogovorjenega izstopa**, prenehajo veljati vse navedene listine v odnosu med ZK in Slovenijo. Za britanske državljane to pomeni, da njihove listine in evropska kartica zdravstvenega zavarovanja ne bodo več veljavne v Republiki Sloveniji.

Državljeni ZK postanejo državljani tretjih držav in imajo možnost vključitve v obvezno zdravstveno zavarovanje v Republiki Sloveniji. Za tiste državljane ZK, ki so zaposleni ali pa imajo drug status v obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, se nič ne spremeni. Imetniki obrazcev **S1** (upokojevci in njihovi družinski člani) se zavarujejo pri ZZS.

Kontaktna oseba ministrstva za zdravje za podatke s področja dostopa do zdravstvenega zavarovanja po brexitu: Metka Logar
01 478 60 66
metka.logar@gov.si
Kontaktna oseba ZZS za podatke s področja dostopa do zdravstvenega zavarovanja po brexitu: Eva Godina
eva.godina@zzzs.si

4. Urejanje statusa za študente

V skladu s 66. členom Zakona o visokem šolstvu bodo vsi študenti, državljani ZK, ki bodo ob izstopu ZK iz EU (brexit z dogovorom ali brez dogovora) vpisani v naše javne visokošolske zavode, lahko dokončali začetno stopnjo študija pod enakimi pogoji, kot so jo začeli, torej kot državljani EU in brez plačila šolnine za tujce.

Glede **zdravstvenega zavarovanja študentov**, državljanov ZK, bodo študenti ob izstopu ZK iz EU zdravstveno zavarovani v skladu s 14. točko 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki določa, da so v skladu s tem zakonom zavarovani tujci, ki se izobražujejo ali izpolnjujejo v Republiki Sloveniji, če niso zavarovani iz drugega naslova.

5. Šolanje otrok državljanov ZK

- Otroci državljanov ZK bodo tudi po izstopu ZK iz EU ohranili **pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja** pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije, če bodo prebivali v Republiki Sloveniji, kot določa 10. člen Zakona o osnovni šoli.
- Na **področju srednješolskega izobraževanja** imajo državljani Republike Slovenije in državljani držav članic EU pravico do izobraževanja v srednjih šolah pod enakimi pogoji. Ob izstopu ZK iz EU bodo državljani ZK izenačeni s tujimi državljani, kar pomeni, da se ne bodo smeli prijaviti na razpisana prosta mesta v rokih, ki veljajo za državljane Republike Slovenije in državljane članic EU, lahko se bodo prijavili šele na prosta mesta po koncu vpisnih rokov. Prav tako njihovo srednješolsko izobraževanje ne bo brezplačno. Državljan ZK bodo po izstopu ZK iz EU imeli pravico do srednješolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot do sedaj, če bodo ob vpisu sami ali vsaj eden od staršev ali skrbnikov dijaka rezidenti Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino ali če bo veljalo načelo vzajemnosti, kot določa 9. člen Zakona o gimnazijah in 7. člen Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju.
- Na področju **višjega strokovnega izobraževanja** je status državljanov ZK po izstopu ZK iz EU urejen podobno, kot na področju srednješolskega izobraževanja, in sicer se bodo državljani ZK po izstopu ZK iz EU, tako kot drugi tuji državljani lahko izobraževali v šolah pod enakimi pogoji kakor državljani Republike Slovenije, če bodo ob vpisu sami ali vsaj eden od staršev ali skrbnikov ob vpisu rezidenti Republike Slovenije za davčne namene ali če bo veljalo načelo vzajemnosti, kot določa 4. člen Zakona o višjem strokovnem izobraževanju.

Dodajamo še, da imajo državljani ZK in njihovi družinski člani v obdobju od izstopa do 31. decembra 2020, v skladu z Zakonom o ureditvi določenih vprašanj v primeru izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije brez sporazuma o izstopu, ob upoštevanju načela vzajemnosti, pravico do vzgoje in izobraževanja v javnoveljavnih vzgojnih in izobraževalnih ter študijskih programih ter do opravljanja raziskovalne in razvojne dejavnosti pod enakimi pogoji kot državljani EU.

Kontaktna oseba za področje urejanja statusa za študente in šolanja otrok državljanov ZK po brexitu: Maruša Gregorič
01 400 54 15
marusa.gregoric@gov.si

6. Veljavnost voznških dovoljenj izdanih v ZK

V primeru, da ZK izstopi iz EU brez dogovora, bo na dan izstopa postalo tretja država. Vendar pa je v vseh državah članicah EU možna uporaba voznških dovoljenj tretjih držav. Področje je predmet nacionalne zakonodaje vsake posamezne države, ki lahko poleg nacionalnega voznškega dovoljenja zahteva tudi mednarodno voznško dovoljenje v skladu z ustrežno Konvencijo o cestnem prometu. V Sloveniji se bo lahko tudi po izstopu uporabljalo voznško dovoljenje ZK za vožnjo motornih vozil brez mednarodnega voznškega dovoljenja. Če želite zamenjati vaše voznško dovoljenje, ki je bilo izdano v ZK, za novega, izdanega v Sloveniji, lahko to storite v skladu z informacijami na tem spletnem mestu [Infotujci](#).

Zamenjava voznških dovoljenj bo možna tudi po izstopu ZK iz EU. V primeru, da zamenjave ne boste mogli opraviti, lahko do izteka veljavnosti še naprej uporabljate voznško dovoljenje izdano v ZK.

Državljan Republike Slovenije (RS), ki začasno ali stalno prebiva ali je prebival v tujini in pride začasno ali stalno v RS, bo lahko z veljavnim voznškim dovoljenjem ZK vozil tista motorna vozila, ki jih sme voziti skladno z omenjenim dovoljenjem. To pravico bo imel največ dve leti od dneva prijave prebivališča v RS.

Dodatne informacije s področja voznških dovoljenj po brexitu
[Ministrstvo za infrastrukturo](#)
Langusova ulica 4
1535 Ljubljana
01 478 80 00
gp.mzi@gov.si

Zakonodaja

- [Zakon o ureditvi določenih vprašanj v primeru izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije brez sporazuma o izstopu \(ZUVIZK\)](#)
- [Zakon o tujcih \(ZTuj\)](#)
- [Zakon o tujcih \(ZTuj-1\)](#)
- [Zakon o tujcih \(ZTuj-2\)](#)